

ปัญหาและความต้องการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนทุ่งลูกนก อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

วัชรินทร์ ลิ้มสมบุญ^{1*}, นกมล ลิขิตปัญญาราชฎ¹ และขวัญยุพา ศรีสว่าง¹

¹สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

*aecombiz@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนทุ่งลูกนก อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือประชาชนในชุมชนทุ่งลูกนก อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม จำนวน 400 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน t-test ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ว่าปัญหาและความต้องการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนทุ่งลูกนก อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.87)

คำสำคัญ: ปัญหาและความต้องการ การจัดการขยะ ชุมชนทุ่งลูกนก

Waste Management Issues and Needs in Thungluknok Community, Kamphaengsaen District, Nakhonpathom Province

Watcharin Limsomboon^{1*}, Noppadon Likitpanyarat¹ and Kwanyupa Srisawang¹

¹Business Computer major, Faculty of Management Science, Nakhonpathom Rajabhat University

*aecombiz@gmail.com

Abstract

This research aims to study problems and needs for solid waste management of Thungluknok community, Kamphaengsaen District, Nakhonpathom Province, to survey the waste disposal of people in the community, to listen to suggestions from people in the community and change the model of solid waste management. Sample group used in research are 400 people in Thungluknok community, Kamphaengsaen District, Nakhonpathom Province, use simple random sampling. The research instrument was a questionnaire with a 5-level evaluation scale, Cronbach's reliability value was 0.96. Statistics used in data analysis include mean ($\bar{x}$) and standard deviation (S.D.) The results of the research can be concluded that from analyzing data problems and needs for solid waste management of Thungluknok community, Kamphaengsaen District, Nakhonpathom Province overall were reducing the amount of garbage, garbage disposal, education provides knowledge, and community environment average ($\bar{x}$) is 3.87, which is at high level.

Keywords: Problem and needs, Waste management, Thungluknok community

1. บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาในการจัดการมูลฝอยซึ่งเป็นปัญหาที่สำคัญที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วนหากไม่ได้รับการแก้ไขจะส่งผลกระทบต่อประชาชนและสิ่งแวดล้อมในด้านต่างๆ ในปี พ.ศ. 2564 มีจำนวน 24.98 ล้านตัน ลดลงจากปี พ.ศ. 2563 ร้อยละ 1 โดยขยะมูลฝอยมีการคัดแยก ณ ต้นทาง และนำกลับไปใช้ประโยชน์ จำนวน 8.61 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปีพ.ศ. 2563 ร้อยละ 3 กำจัดอย่างถูกต้อง 9.68 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปีพ.ศ. 2563 ร้อยละ 6 และกำจัดไม่ถูกต้องประมาณ 6.69 ล้านตัน ลดลงจากปีพ.ศ. 2563 ร้อยละ 15 สาเหตุส่วนหนึ่งที่ทำให้ปริมาณขยะมูลฝอยลดลงเนื่องมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้มีการควบคุมการเดินทางของนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศมาประเทศไทย ส่วนขยะมูลฝอยติดเชื้อ ปีพ.ศ. 2564 มีปริมาณ 90,009.23 ตัน เพิ่มขึ้นจากปีพ.ศ. 2563 ร้อยละ 87 โดยเกิดจากโรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข โรงพยาบาลสังกัดกรมวิชาการภายใต้กระทรวงสาธารณสุข โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงอื่น โรงพยาบาลเอกชน คลินิกเอกชน สถานพยาบาลสัตว์ ห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย [1]

ปัจจุบันมีการขยายตัวของหมู่บ้านและครัวเรือนไปยังชุมชนต่างๆ เป็นจำนวนมาก ประกอบกับมีจำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้น ทำให้ปริมาณ ขยะมูลฝอยในครัวเรือนเพิ่มขึ้นมาก ไม่ว่าจะเป็นถุงพลาสติก ขวดพลาสติก เศษโลหะ หน้ากากอนามัย ถูมือ เจลแอลกอฮอล์จากการที่ขยะมูลฝอย มีปริมาณเพิ่มมากขึ้นและการจัดเก็บหรือการจัดการขยะมูลฝอยเหล่านี้ไม่สามารถรับมือกับจำนวนขยะมูลฝอยที่ตกค้าง ทำให้ขยะมูลฝอยเป็นปัญหา ที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทั้งสภาพภูมิทัศน์และสุขภาพอนามัยของ ประชาชน การจัดการขยะมูลฝอยจึงเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องได้รับการจัดการ แต่ในขณะเดียวกันปริมาณขยะมูลฝอยที่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องเพิ่มขึ้น ในอัตราที่ต่ำ ดังผลการศึกษาของสถานการณ์

ขยะมูลฝอยของประเทศไทย ปี2564 มีขยะมูลฝอยเกิดขึ้น 24.98 ล้านตัน ซึ่งอัตราการนำกลับไปใช้ประโยชน์ 7.98 ล้านตัน (ร้อยละ 32) กำจัดอย่าง ถูกต้อง 9.28 ล้านตัน (ร้อยละ 37) และกำจัดไม่ถูกต้อง 7.81 ล้านตัน (ร้อยละ 31) [2]

ชุมชนตำบลทุ่งลูกนก อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม จัดตั้งขึ้นเมื่อประมาณปี พ.ศ. 2493 เป็นส่วนหนึ่งของอำเภอกำแพงแสน สภาพเป็นทุ่งกว้างมีป่าไม้ล้อมรอบ มีสัตว์ป่าอาศัยจำนวนมาก พื้นที่เป็นที่ราบลุ่มเหมาะสำหรับการเพาะปลูก โดยเฉพาะทรัพยากรธรรมชาติที่เพิ่มรายได้ให้กับประชากร ต่อมาได้มีชาวบ้านหันมาบุกเบิกจับจองอาศัยเป็นที่ทำกิน และอาศัยทรัพยากรธรรมชาติเหล่านี้ทำประโยชน์ตราบจนทุกวันนี้และมีการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งลูกนกเมื่อวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2538 องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งลูกนก มีเนื้อที่ในเขตรับผิดชอบประมาณ 73.176 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 45,738 ไร่ มีโรงเรียน จำนวน 8 แห่ง มีวัด/สำนักสงฆ์ จำนวน 7 แห่ง มีหมู่บ้านจำนวน 23 หมู่บ้าน มีจำนวนครัวเรือน 3,768 ครัวเรือนและมีประชากรรวม 13,277 คน ในปัจจุบันพบว่าตำบลทุ่งลูกนกเป็นตำบลที่มีการขยายตัวมากขึ้น มีจำนวนครัวเรือน และมีประชากรเพิ่มสูงขึ้นเป็นจำนวนมาก จึงทำให้ภายในภายในชุมชนตำบลทุ่งลูกนกมีปริมาณขยะมูลฝอยเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ในบางช่วงเวลาจึงทำให้การกำจัดขยะของหน่วยงานในชุมชนเป็นไปด้วยความล่าช้ามีปริมาณขยะตกค้าง และชาวบ้านในชุมชนตำบลทุ่งลูกนกได้มีการกำจัดขยะมูลฝอยแบบไม่ถูกวิธี เช่นตัดการขยะโดยการเผา การทิ้งขยะมูลฝอยในบริเวณที่ไม่ควรทิ้ง เป็นต้น [3]

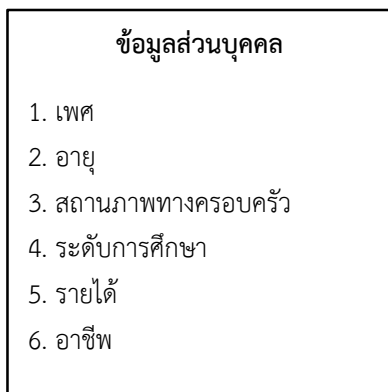
ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจในเรื่องปัญหาและความต้องการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนตำบลทุ่งลูกนก อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม งานวิจัยนี้จะสามารถนำไปเป็นแนวทางให้กับเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่และคนภายในชุมชนตำบลทุ่งลูกนก เพื่อให้เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งลูกนกสามารถที่จะนำผลวิจัยไปเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาในด้านการเพิ่มจำนวนถังขยะ และเพื่อนำไปเป็นแนวทางในการอบรมให้ความรู้ประชาชนในตำบลทุ่งลูกนก ในด้านการคัดแยกขยะและการกำจัดขยะได้อย่างถูกต้องและปลอดภัยมากยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

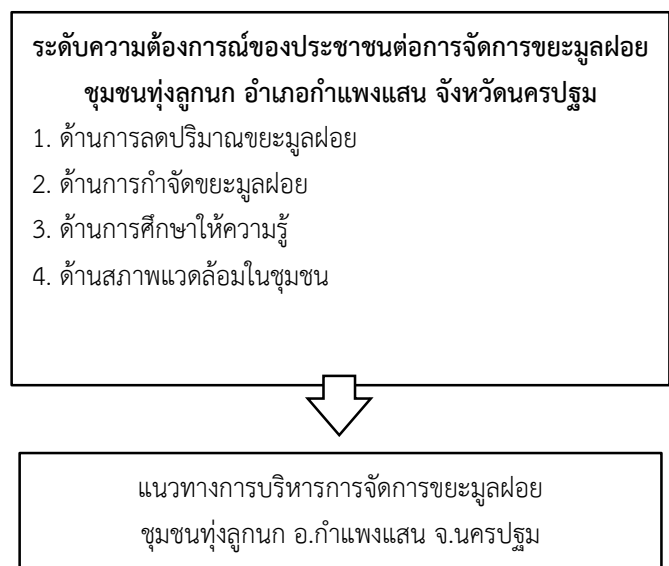
เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนทุ่งลูกนก อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบปัญหาและความต้องการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนทุ่งลูกนก อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม
2. ได้แนวทางในการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยของชุมชนทุ่งลูกนก อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

3. ได้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งลูกนกเพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนทุ่งลูกนก อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

5. ทบทวนวรรณกรรม

5.1 เทคโนโลยีการกำจัดขยะมูลฝอย

Somsak Pitaksanurat [4] ได้กล่าวถึงการกำจัดขยะมีจุดประสงค์หลักในการทำลายหรือลดปริมาณขยะให้เหลือน้อยที่สุดโดยอาศัยขบวนการทางชีววิทยาหรือปฏิกิริยาทางเคมีเสริมด้วย เครื่องจักรกลในการทำงานให้ได้ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งคล้ายกับแนวคิดของ สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ ได้กล่าวถึงการกำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกหลักวิชาการที่ใช้กันปัจจุบันได้แก่

1. วิธีการหมักทำปุ๋ย (Composting)
2. วิธีการเผาในเตา (Incineration)
3. วิธีการฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล (Sanitary Landfill)
4. การจัดการมูลฝอยแบบผสมผสาน (Integrated Solid Waste Management)

5.2 แนวคิด รูปแบบและวิธีการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนทุ่งลูกนก

อดีตสู่ปัจจุบันจากสภาพพื้นฐานของชุมชนกิ่งเมืองมีชุมชนหนาแน่นเฉพาะบริเวณชุมชนตลาดและสองฝั่งริมแม่น้ำบ้านเรือนส่วนใหญ่เป็นบ้านพักอาศัย ส่วนถนนตรอกซอยมีพื้นที่จำกัดคับแคบเพราะไม่มีการวางผังเมืองมาก่อน จึงได้เริ่มตระหนักเห็นความสำคัญหาทางแก้ไขปัญหา เกิดเหตุการณ์ขยะล้น ได้ตระหนักถึงปัญหาขยะที่เพิ่มปริมาณมากขึ้น ศูนย์วิจัยการจัดการสิ่งแวดล้อมหรือศูนย์จัดการขยะมูลฝอยซึ่งศูนย์จัดการขยะมูลฝอย จะทำการแยกขยะมูลฝอยออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ขยะรีไซเคิล ทำการแยกเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่หรือขายเป็นเงิน
2. ขยะอินทรีย์ ทำการแยกเพื่อนำไปทำปุ๋ยหมัก
3. ขยะทั่วไปซึ่งเป็นมูลฝอยที่ไม่สามารถนำไปหาประโยชน์ได้จะนำไปทำการฝังกลบด้านต้นทางหรือจากแหล่งกำเนิด ขยะมูลฝอยทางเทศบาลทำวงผ้าได้มีกิจกรรมการส่งเสริมกิจกรรมตลาดสดปลอด ถึงขยะการส่งเสริมการทำ ปุ๋ยหมักน้ำหมัก ภาชนะในครัวเรือนการส่งเสริมกิจกรรมธนาคารขยะในโรงเรียนและการส่งเสริมการจัดตั้งตลาดนัดรับซื้อขยะรีไซเคิลในชุมชน [3]

5.3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน

Phunsak Prathumthanapakan [5] ตามนิยามขยะมูลฝอย คือ เศษกระดาษ เศษผ้า เศษสินค้า เศษวัสดุ ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร มูลสัตว์ซากสัตว์ หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยง สัตว์หรือที่อื่น และหมายความรวมถึงมูลฝอยติดเชื้อ มูลฝอยที่เป็นพิษ หรืออันตรายจากชุมชนหรือ ครัวเรือน ยกเว้นวัสดุที่ไม่ใช่แล้วของโรงงานซึ่งมีลักษณะและคุณสมบัติที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน ขยะมูลฝอยเกิดขึ้นจากกิจกรรมต่างๆ ของเราในชีวิตประจำวัน ขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในสถานที่ต่างๆ จะมีลักษณะต่างกันไปตามแหล่งกำเนิด โดยแหล่งกำเนิดที่สำคัญ มีดังนี้

1. ขยะมูลฝอยจากอาคาร บ้านเรือน ที่อยู่อาศัย ขยะมูลฝอยจากแหล่งนี้มีลักษณะ หลากหลายเช่น เศษอาหาร เศษ วัสดุต่างๆ ทั้งที่อันตรายและไม่อันตราย
2. ขยะมูลฝอยจากกิจกรรมภาคอุตสาหกรรม เช่น เศษวัสดุสารประกอบต่างๆ จากการประกอบกิจการและขยะมูลฝอยที่ไม่เป็นอันตราย
3. ขยะมูลฝอยจากกิจกรรมภาคเกษตรกรรม เช่น ภาชนะบรรจุสารป้องกันและกำจัด ศัตรูพืชและแมลง เศษซากพืช ซากสัตว์ เป็นต้น 8 ขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น สามารถแบ่งตามลักษณะทางกายภาพได้เป็น 4 ประเภท ได้แก่

3.1 ขยะย่อยสลาย (Compostable waste)

3.2 ขยะรีไซเคิล (Recyclable waste)

3.3 ขยะอันตราย (Hazardous waste)

3.4 ขยะทั่วไป คือการลดปริมาณขยะที่แหล่งกำเนิด เพื่อให้คงเหลือน้อยที่สุด ด้วยการ ใช้ ผลิตภัณฑ์ที่

เหลือเป็นขยะน้อย Reuse คือการนำขยะกลับไปใช้ซ้ำ การใช้ผลิตภัณฑ์ซ้ำ แล้วซ้ำอีกตามรูปแบบที่เป็นต้นกำเนิด Recycle คือการแปลงผลิตภัณฑ์เพื่อใช้ใหม่โดยการนำเข้าสู่กระบวนการซึ่งใช้ เทคโนโลยีในระดับต่ำจนถึงระดับสูง ไปใช้ในการ

เปลี่ยนแปลงผลิตภัณฑ์ที่ใช้แล้ว ให้เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่เมื่อเปรียบเทียบการคัดแยกขยะภายใต้หลักการ 3Rs พบว่าประเทศพัฒนาจะมีการคัดแยกขยะก่อนทิ้งเนื่องจากประชาชนมีความตระหนัก แต่สำหรับประเทศไทยการรับเอาหลักการนี้มาใช้ยังไม่เพียงพอจึงมีการเพิ่มหลักการอีก 2Rs คือ Reject หมายถึงการปฏิเสธการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ยากต่อการกำจัดและหรือโรงงานผู้ผลิต ปฏิเสธการใช้วัตถุดิบที่ยากต่อการกำจัด Response ผู้ทิ้งขยะยอมตอบรับที่จะปฏิบัติตามมาตรการและวิธีการที่กำหนดไว้เพื่อลด ปริมาณขยะ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการจัดการ

6.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Thitinan Thiabson [6] ศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลสำนักทอง อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ การศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลสำนักทอง อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง จำนวน 120 คนเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบสมมติฐานโดยใช้ T-test และ F-test เพื่อวิเคราะห์เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ผลการศึกษาพบว่าพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลสำนักทอง อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้เทศบาลควรส่งเสริมให้ความรู้ สร้างกลยุทธ์ด้านการจัดการขยะให้มีการนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด จัดหาถังขยะแบบแยกประเภทให้ครบทุกชุมชนสร้างพื้นที่ส่วนกลางในการคัดแยกขยะ เน้นการสื่อสารประชาสัมพันธ์ด้านการจัดการขยะให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึงเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมที่ดีในการจัดการขยะให้มากยิ่งขึ้น

Phanthida Noiyeen [7] ศึกษาปัจจัยการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะที่มีผลต่อการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลค่ายบกหวาน อำเภอมือง จังหวัดหนองคายเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่เป็นตัวแทนครัวเรือน จำนวน 351 คน โดยเครื่องมือที่ใช้วิจัย คือ แบบสอบถาม เป็นศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลค่ายบกหวาน อำเภอมือง จังหวัดหนองคาย ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลค่ายบกหวาน อำเภอมือง จังหวัดหนองคาย วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีผลต่อการจัดการขยะของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลค่ายบกหวาน อำเภอมือง จังหวัดหนองคาย ศึกษาข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลค่ายบกหวาน อำเภอมือง จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ระดับการจัดการขยะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะที่มีผลต่อการจัดการขยะ โดยภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ สามารถอธิบายได้ร้อยละ 25.8 โดยมีข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ คือ องค์การบริหารส่วนตำบลค่ายบกหวาน ควรมีการจัดเก็บขยะให้ตรงตามเวลาที่องค์การบริหารส่วนตำบลประกาศไว้อย่าเคร่งครัดมากที่สุด ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลค่ายบกหวาน จึงเห็นควรที่จะกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับข้อปฏิบัติในการจัดเก็บขยะของพนักงานให้ครอบคลุมและมีความรัดกุมในการปฏิบัติ พร้อมทั้งกำหนดการให้คุณประโยชน์และการให้โทษแก่ผู้ปฏิบัติงานอย่างชัดเจนเพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

7. วิธีดำเนินงานวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนทุ่งลูกนก อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม จำนวนทั้งสิ้น 13,277 คน [3] โดยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ได้จำนวนรวมทั้งสิ้น 400 คน ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Sample random sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามระดับความคิดเห็น แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 4 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลและข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา รายได้ ต่อเดือนและอาชีพ ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนทุ่งลูกนก แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการลดปริมาณขยะมูลฝอย, ด้านการกำจัดขยะมูลฝอย, ด้านการศึกษาให้ความรู้และด้านสภาพแวดล้อมในชุมชน ตอนที่ 3 แนวทางการบริหารการจัดการขยะมูลฝอยของคนในชุมชน ได้แก่ ควรเพิ่มรอบในการเก็บขยะที่ถี่ขึ้น, ควรกำหนดจุดใดจุดหนึ่งของชุมชนเป็นที่รวบรวมขยะ, ควรมีการจัดกิจกรรมรวมคนในชุมชนเพื่อทำความสะอาดชุมชนครั้งใหญ่ 1

ครึ่ง/3 เดือน, ควรคัดแยกขยะในครัวเรือนก่อนนำมาทิ้ง, ควรช่วยกันรักษาความสะอาดของถังขยะให้มีสุขลักษณะที่ดี, ท่านคิดว่า จะมีการเปลี่ยนแปลงที่ดี ควรมีโครงการ/กิจกรรมเกี่ยวกับการคัดแยกขยะในชุมชน, อนาคต. ควรจะมีการแจกถุงขยะเพื่อให้แต่ละบ้านได้คัดแยกขยะแต่จะเก็บค่าถุง เดือนละ 40 บาทและการแก้ปัญหาหมู้ออกจากขยะมูลฝอยควรเป็นเรื่องของ อบต. ที่จะต้องแก้ไข ไม่ใช่หน้าที่ของประชาชน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เข้าร่วมประชาคมหมู่บ้านกับทางเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งลูกนกเพื่อดำเนินการแจกแบบสอบถามโดยเลือกผู้ที่จะตอบและเต็มใจกรอกข้อมูลตามความเป็นจริงจนครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ได้กำหนดไว้

4. การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม การสุ่มตัวอย่างจากคนในชุมชนตำบลทุ่งลูกนก เป็นการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากรจากครัวเรือนทั้งหมด ได้จำนวนรวมทั้งสิ้น 400 คน ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริง ผู้วิจัยเก็บนำพหุมาเปรียบเทียบในการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ โดยใช้ค่า T-test (Two Independent – Sample)

8. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชน
ทุ่งลูกนก อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ในภาพรวม

(n=400)

ประเด็นการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ด้านการลดปริมาณขยะมูลฝอย	3.98	0.87	มาก
ด้านการกำจัดขยะมูลฝอย	3.89	1.02	มาก
ด้านการศึกษาให้ความรู้	3.81	1.08	มาก
ด้านสภาพแวดล้อมในชุมชน	3.81	1.09	มาก
ภาพรวม	3.87	0.98	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนทุ่งลูกนก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =3.87) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกประเด็นเรียงคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการลดปริมาณขยะมูลฝอย ($\bar{X}$ = 3.98) รองลงมาด้านการกำจัดขยะมูลฝอย ($\bar{X}$ = 3.89 ด้านการศึกษาให้ความรู้ และด้านสภาพแวดล้อมในชุมชนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =3.81)

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานของการเปรียบเทียบความแตกต่างของเพศ ด้วยการใช้การวิเคราะห์ T-test Two Independent – Sample โดยการกำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ 95 %

(n=400)

ประเด็นการประเมิน	เพศ				t	Sig
	ชาย		หญิง			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านการลดปริมาณขยะมูลฝอย	3.93	0.86	4.02	0.89	1.007	0.282
ด้านการกำจัดขยะมูลฝอย	3.82	1.02	3.94	1.01	1.254	0.210
ด้านการศึกษาให้ความรู้	3.72	1.08	3.90	1.08	1.606	0.109
ด้านสภาพแวดล้อมในชุมชน	3.72	1.09	3.88	1.08	1.450	0.148
ภาพรวม	3.80	0.98	4.02	0.99	1.077	0.162

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างของเพศที่แตกต่างกันส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนทุกลูกนก จำแนกตามเพศ พบว่า เพศชายและหญิงมีความพึงพอใจต่อการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนทุกลูกนกไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งภาพรวมและรายด้าน

9. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัญหาและความต้องการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนทุกลูกนก อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม สรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

จากการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาและความต้องการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนทุกลูกนก อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมและรายด้านของปัญหาและความต้องการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนทุกลูกนก อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐมอยู่ในระดับมากทุกด้าน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนทุกลูกนก ด้านภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการลดปริมาณขยะมูลฝอย ด้านการกำจัดขยะมูลฝอย ด้านการศึกษาให้ความรู้และด้านสภาพแวดล้อมในชุมชนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยพบว่าเพศที่แตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนทุกลูกนกไม่แตกต่างกัน

10. อภิปรายผล

ในการวิจัย เรื่อง ปัญหาและความต้องการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนทุกลูกนก อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม สามารถอภิปรายผลในประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนทุกลูกนก อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ผลของการวิจัยพบว่าการศึกษาปัญหาและความต้องการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนทุกลูกนกในครั้งนี้ ได้ทราบถึงปัญหาในด้านขยะภายในครัวเรือนที่มีจำนวนมากและถึงขยะมีไม่เพียงพอต่อการใช้ทิ้งขยะภายในชุมชน คนในชุมชนขาดจิตสำนึกในการรักษาสภาพแวดล้อม และการบริหารจัดการขยะให้ถูกต้อง ซึ่งส่งผลให้มีปริมาณของขยะมูลฝอยเป็นจำนวนมาก ทำให้มีกลิ่นไม่พึงประสงค์จากขยะมูลฝอยและมีภูมิทัศน์ที่ไม่ดี ทั้งนี้ทางผู้วิจัยได้ทำการลงพื้นที่ให้ความรู้ คำแนะนำ และให้ความรู้เกี่ยวกับขยะมูลฝอยให้กับคนในชุมชน ข้อค้นพบดังกล่าวนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Patcharapol Thajakan [7] ศึกษาการจัดการขยะในชุมชนเกษตรบ้านกอม่วง ตำบลอุโมงค์ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน การจัดการขยะในชุมชนบ้านกอม่วงและวิเคราะห์ปัจจัย ที่มีผลต่อความสำเร็จในการจัดการขยะของชุมชนบ้านกอม่วง ตำบลอุโมงค์ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

2. เพื่อสำรวจการกำจัดขยะมูลฝอยของคนในชุมชน ผลของการวิจัยพบว่าการเข้าสำรวจคนในชุมชนทุกลูกนกได้มีพฤติกรรมอย่างไรในการกำจัดขยะมูลฝอยก่อนนำไปทิ้ง เพราะทำให้ทราบว่าขยะใดควรนำไปกำจัดและขยะใดสามารถนำกลับมาใช้ซ้ำได้อีก ข้อค้นพบดังกล่าวนี้สอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ Thitinan Thiabson [5] ศึกษาพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลสำนักท้อน อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง

3. เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะจากคนในชุมชนและปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอย ผลของการวิจัยพบว่าหลังจากการเข้าสำรวจคนในชุมชนทุกลูกนกได้รับฟังข้อคิดเห็นของคนในชุมชนว่ามีปัญหาในการจัดการขยะอย่างไรบ้าง มีความรู้ในเรื่องการกำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกต้องหรือไม่ มีทักษะในการนำบรรจุภัณฑ์กลับมารีไซเคิลอย่างไร ทั้งนี้อยากให้ประชาสัมพันธ์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยอย่างถูกวิธี ให้มีการแนะนำและแสดงความคิดเห็นการกำจัดขยะมูลฝอยภายในชุมชนอย่างถูกต้องซึ่งจะทำให้คนในชุมชนรักษาสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ข้อค้นพบดังกล่าวนี้สอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ Phunthila Noicharoen [6] ศึกษาปัจจัยการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะที่มีผลต่อการจัดการขยะมูลฝอย ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลค่ายบกหวาน อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

11. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งนี้

องค์การบริหารส่วนตำบลทุกลูกนก อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ควรมีการจัดประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับ กระบวนการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ เพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการกำหนด กฎเกณฑ์ กติกา และแนวปฏิบัติ ด้านการจัดการขยะมูลฝอยร่วมกัน อันจะนำมาซึ่งความเข้าใจที่ตรงกันสามารถปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน จนประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายในพื้นที่และแนวทางการจัดการขยะที่ต้นทาง เน้นการลดขยะ การใช้ซ้ำ และคัดแยก ก่อนนำไปกำจัด จนทำให้ขยะเหลือศูนย์

12. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาเรื่องทุนทางสังคมเพื่อที่จะนำมาใช้ในการยกระดับในการจัดการขยะในเขตชุมชนทุ่งลูกนก อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

13. เอกสารอ้างอิง

- [1] Pollution Control Department. (2564). Information on the Situation of Solid Waste in Thailand in 2024. Retrieved June 30, 2024, from <https://thaimsw.pcd.go.th/report1.php?year=2564>
- [2] Pollution Control Department. (2564). Pollution Control Department Reveals Decrease in Solid Waste in 2024, Increase in Infectious and Hazardous Waste, Recommends Proper Management. Retrieved June 30, 2024, from https://www.pcd.go.th/pcd_news/20802/
- [3] Asst Prof. Somsak Pitaksanurat (2105) The main objectives of waste disposal aim to either destroy or minimize the volume of waste through biological processes or chemical reactions. Here are the key purposes. Retrieved May 29 2024 from https://archive.lib.cmu.ac.th/full/T/2559/mem61159nkd_ch2.pd
- [4] Phunsak Prathumthanapakan (1997). Waste separation and waste reduction (Cited in Vimolwan Chaiyakan, 2554). Retrieved May 29, 2567 from <https://library.cmu.ac.th/>
- [5] Thitinan Thiabson (2021). A study of waste management behavior among residents in the municipality of Ban Sakhon Subdistrict, Ban Chang District, Rayong Province. Retrieved May 29, 2567 from <https://library.nida.ac.th/th/i-thesis/>
- [6] Phunthila Noicharoen (2022). A study of factors influencing waste management participation among residents in Khai Bok Wan Subdistrict, Mueang District, Nong Khai Province. Retrieved May 29, 2024 from https://cdn.fbsbx.com/v/t59.2708-21/360886810_3533219870339440_1716277557038243002_n.pdf/
- [7] Patcharapol Thajakan (2019). Waste management in the Ban Komoang agricultural community, U-mong Subdistrict, Mueang District, Lampun Province. Retrieved May 29, 2024 from https://archive.lib.cmu.ac.th/full/T/2562/aerd10562path_full.pdf